

Budapesti csőd? – Nem engedjük!

**Kiss Ambrus budapesti főpolgármester-helyettessel
beszélget Kardos Ernő**

– *Mondja, máris csődben van a főváros, vagy csak ezután várható a krach?*

– Budapest nincs csődben, nem is lesz! Tudja, miért? Mert nem engedjük. Aki ezen lovagol – lásd a kormányzat propagandasajtója –, az szívesen látna egy fővárosi krachot. Mi ezt el fogjuk kerülni, mert csak a gazdasági problémák megoldására koncentrálnunk. Emiatt indítottunk túlélőprogramot, és ezért hirdettük meg a lakógyűlést az itt élők számára. Abban is biztos lehet minden fővárosi, hogy meg fogjuk oldani a kormányzat intézkedései által teremtett gazdasági problémákat. Nem fogjuk tétlenül figyelni, hogy a fővárost fizetéseképtelenné tegyék.

– *Van elgondolása arról, hogy milyen következményekkel járna, ha a Fidesz mesterkedését végül siker koronázná: ha nem járnának a fővárosban a villamosok, leállna a metró, nem működne az ivóvízellátás, a szennyvíztisztítás, a világítás és a többi?*

– Egy percig sem vagyok hajlandó azon gondolkodni, hogy mi lenne, ha csődbe menne Budapest. Ilyen még soha nem volt Magyarországon. Kár ezen elmélkedni.

– *A kormányzati propagandasajtó egyértelműen jelzi, hogy Orbán Viktor kormánya mindent megtesz annak érdekében, hogy gazdasági, jogi és politikai értelemben káosz legyen*

Budapesten. A kormánytagokkal folytatott négy szemközti tárgyaláson is érezte ez ezt?

– Igazából fogalmunk sincs arról, hogy a kormány az általa teremtett fővárosi problémák megoldásában nem akar, nem tud vagy nem is képes részt venni. Bármelyik is a valóság, az borzasztó! Ha ugyanis a magyar kormány nem akar az ellenzéki pártok támogatását élvező főpolgármester vezette önkormányzaton segíteni, az egyértelmű politikai motívációra vall. Ha nem tud és nem is képes rá, az viszont már kormányzóképtelenséget jelent. A kormánynak nem lehet érdeke a főváros közszolgáltatásainak tönkretétele. Ez ugyanis nem politikai, hanem gazdasági és társadalomszervezési kérdés. Gondolja csak meg, a fővárosban termelik meg a magyar bruttó hazai terméket, a GDP 36-38 százalékát. Tapasztalatunk szerint a Covid okozta, majd az energiaválság utáni gazdasági válságot követő helyreállítás elsőként a fővárosban kezdődik el – ezt mutatják a KSH adatai is. A gazdasági növekedés csak ezután áll helyre a nagy vidéki ipari centrumokban, majd reményeink szerint a hátrányos helyzetű régiókban. Ha ebben a helyzetben a kormány tönkretenné a fővárost, akkor saját elemi politikai érdekei ellen lépne. Ha ugyanis nem működne a jelenlegi színvonalon az összes közszolgáltatás, akkor a főváros gazdasági ereje is gyengülne, vagyis az ország

gazdasági teljesítménye is visszaesne. Továbbmegyek: ha valamiért a Fővárosi Önkormányzat anyagiilag megrogyna, tehát ha a kormány miatt a település pénzügyileg instabilabbá válna, akkor bennünket, illetve a kormányt is megkérdeznék a nemzetközi hitelminősítő intézetek, hogy mi történik itt.

– *A valószínű ok az lehet, hogy nem segítenek a politikai ellenfeleknek, mert egy év, és nyakunkon az önkormányzati választás. Elfogadnák ezt a választ?*

– Aligha, de ha a feltett kérdésre az a válasz, hogy nem akarnak segíteni az ország fővárosán, akkor az egyértelműen politikai motiváció-ra utal, ami roppant módon kínos lenne a magyar kormány számára, amely saját fővárosának ellensége. Nyilván ezt még a Fidesz választói is elítélnék. Ha viszont a kérdésre az a válasz, hogy segítenének, de nem tudnak, akkor az már valójában a kormányzati tehetetlenség kategóriája, ami felveti a kérdést, hogy mi történik a magyar költségvetéssel, miért nem tudja az önkormányzati rendszert finanszírozni a kormány. Mi nem kéregetünk, hanem azt mondjuk, hogy ne vegyék el tőlünk, ami a miénk. Még akkor is jobb lenne a helyzetünk, mint most, ha kimondanánk: nem kérünk működési pénzt a kormánytól, de ő se várjon tőlünk egy forintot se.

– *A kiszivárgott hírek szerint ön tárgyalt Orbán több szakminiszterével is. A kormány tagjai tettek-e ígéretet arra, hogy a jövőben nem főlözik le a főváros bevételeit?*

– Államtitkári szintű egyeztetéseket folytattam, de a főpolgármester,

Karácsony Gergely miniszterekkel is tárgyalt. Minden esetben szóba került Budapest anyagi helyzete. Történt mindez azelőtt, hogy nyilvánosságra hoztuk volna a túlélő-programunk részleteit. Tehát minden téma kapcsán felelősséggel bíró kormányzati szereplő időben tudta, hogy központi intézkedés hiányában milyen lépésekre kényszerülünk. Nem akarjuk azt, hogy később azt mondják: ha tudták volna, hogy ilyen nagy a baj, akkor talán segítettek volna a főváros vezetőinek.

– *Mivel érveltek a minisztereknek?*

– A kormány tagjainak megmutattuk a számításainkat, amelyek egyértelműen jelzik, hogy ha nincs pénz, akkor augusztus közepére drámai helyzet lesz a fővárosban. A folyószámlánkon elvileg mínusz 76 milliárd forintnyi összeg szerepel majd, vagyis ekkora lesz a hiány mértéke. Egyértelművé tettük, hogy ezt mi nem hagyhatjuk, mert akkor júliustól kezdve – pénz híján – nem tudjuk fizetni a közszolgáltatásokat nyújtó cégeket. Beavatkozás nélkül pedig nem tudunk pénzt utalni közszolgáltató cégjeinknek. Ennek pedig nyilván azonnali likviditási következményei lennének. Előfordulhat, hogy a közszolgáltatások, tehát a metró, a villamoshálózat vagy az autóbuszjáratok leállnak, vagyis pénz nélkül megbénulhat a közlekedés, a közművek, de még a színházak sem tartanak előadást.

– *Mi volt a válasz?*

– Mindenhol kaptunk egy pohár vizet, meg talán kávé is. Biztatást hiába vártunk. Hogy érthető legyen: az alapprobléma az, hogy a korábbi évtizedek gyakorlatától eltérő-

en három éve a kormányzat olyan mértékben von el tőlünk pénzügyi forrásokat, hogy a követeléseket akkor sem tudnánk teljesíteni, ha akarnánk. A korábbi évtizedekben ugyanis a főváros az államtól kapott pénzt a közszolgáltatások, tehát a közlekedés, a színházak, a közművek működésére. A helyzet odáig durvult, hogy Budapest ma már nettó finanszírozója a központi hatalomnak, ami soha nem fordult elő, csak az elmúlt három évben. 2020 után a kötelező feladatok ellátására kevesebb pénzt kapunk, mint amennyit be kell fizetni szolidaritási hozzájárulásként az államkasszába. Négy település jár hasonló cipőben: Budapest és Budaörs, illetve Tiszaújváros és Százhalombatta, vagyis az önkormányzatok 99,99 százaléka többet kap, mint amennyit be kell fizetnie az államkasszába. Ami nyilvánvalóan diszkrimináció.

– *Ez a négy város tiszta véletlenül ellenzéki település.*

– A kötelező feladatok ellátása állami, illetve önkormányzati feladat, a politikai hovatartozás ebben nem játszhat szerepet. Nekünk viszont a város működtetése mellett 25 milliárdot be kell fizetni az államkasszába. Ez nonszensz! Ez az elvonás irracionális, már idén nyáron is likviditási problémát okoz, amit őszintén el is mondtam a kormány tagjainak.

– *Megegyeztek valamiben, kialakult valamilyen megoldás a kormány tagjaival folytatott tárgyaláson?*

– Semmilyen ajánlattal nem traktáltak bennünket. A jelek szerint a megoldásban sem akarnak segíteni, még azzal sem biztattak, hogy a

nyáron folytatják velünk a megoldás keresését.

– *Emiatt jelentette be az életmentő program részleteit, tehát hogy a jövőben megtagadják a szolidaritási járulékok fizetését?*

– Nézze, én nem titkolóztam, időben szóltam. Minden tárgyaló partnerem tudomására hoztam, hogy júniustól kezdve fizetésképtelen lehet a főváros. Valamit tenni fogunk, hogy ezt megakadályozzuk.

– *Gondolom, szóba került azért, hogy mi van a Tarlós István távozásakor a pénztárban hagyott 200 milliárdos szabad felhasználású tartalékkal. A Fidesz főpolgármestere összesen 400 milliárdról beszélt. Ezeket a pénzeket tényleg elköltötték már?*

– Nézzük a számokat, hiszen a valóság annak segítségével ismerhető meg. 2019. január 1-jén 186 milliárd forint volt a számlánkon, amely nem kötött céllal állt itt. 2023. január 1-jén csak tízmilliárd volt. Ennek a pénznek jelentős része többletbefizetési kötelezettségként bekerült a kormány zsebébe. Tarlós Istvánnak arra is emlékezni kéne, hogy az ő hivatali ideje alatt az állam által beszédett szolidaritási hozzájárulás mértéke évente öt-, majd tízmilliárd volt. Nekünk az idén már 58 milliárd, vagyis összességében tízszeresét kell beszolgáltatni annak, amit a Fidesz főpolgármestere fizetett. Ezért tudta a városvezetés korábban működési többlettel zárni az évet. Tarlós utolsó főpolgármesterei évében Budapest működési bevétele még mindig több volt, mint a működési kiadása! A többletet pedig át tudták forgatni fejlesztési felada-

tokra. 2020 óta – amióta Karácsony Gergely vezeti a várost – egyetlenegyszer sem maradt működési többlet, mert azóta a főváros működési kiadása mindig magasabb, mint a bevétele. A kormány így gondoskodott arról, hogy nekünk működési hiányunk keletkezzen. Mi ezért nem tudunk tartalékot képezni.

– *Időközben nem nőtt legalább az inflációval a főváros bevétele?*

– Egy fillérrel sem. Ha megnézzük az elmúlt három év átlagát, akkor szinte fillérre annyi bevétünk volt, mint 2019-ben. A kiadásunk viszont jelentősen megnőtt, hisz volt egy Covid-járvány, amit kísért a gazdasági és az energiaválság. Talán sokan emlékeznek még rá, hogy a Covid ideje alatt a közösségi közlekedést működtettük még akkor is, amikor kevesebb volt az utas. A várost nem hagyhattuk közösségi járművek nélkül, miközben a bevételünk már akkor is kevesebb volt, mint a kiadásunk. Pedig az utazás fajlagos költsége nem változott, kevesebb pénz folyt be a bérletek vagy a megváltott jegyek után. Miután az állam csak a korábbi 12 milliárdos összeget vállalta magára, ezért a megnövekedett költségeket a város kasszájából fedeztük, tehát az utasok helyett is mi fizettünk. A kieső jegyárbevételek pótlása kb. 84 milliárd forintunkat vitte el a 2019-es szinthez képest. A másik jelentős tétel a már említett szolidaritási hozzájárulás. A Covid-járvány kitörésének évében még úgy gondoltuk, hogy ez a hozzájárulás marad tízmilliárd, vagyis ugyanannyi, mint Tarlós István idején. Ez a reményünk azonban hiú ábránd volt. A járvány okozta válság kellős közepén a kor-

mány először húszmilliárd fölé emelte a szolidaritási járulék összegét. Szép kis karácsonyi ajándécsomag volt a fővárosnak! Végül a fizetni való 2021-ben, illetve 2022-ben már meghaladta az évi harmincmilliárdot. A drámai módon megnövekedett kiadásokat csak úgy tudtuk rendesen fizetni, ha folyamatosan racionalizáltuk a főváros működését. Mindenféle csinnadratta nélkül, egyetlen lépéssel összevontunk öt céget, hatékonyabbá tettük a működésüket, a vezetői létszámot csökkentettük. A válság időszakában az így keletkezett megtakarításból finanszíroztuk a működésünket.

– *Eddig viszonylag csendben történtek, hogy a kormány einstandolta a főváros jogait és pénzét. Mára azonban úgy tűnik, a lakógyűléssel, illetve a túlélőprogram meghirdetésével lényegében hadat üzentek a kormánynak?*

– Az egyik vád velünk kapcsolatban valóban az, hogy csendben törtünk, hogy a kormány elszedi a pénzünket, jogainkat. A másik pedig az, hogy állandóan kiabáltunk, tiltakoztunk, hogy „a csúnya” kormány bedönti az önkormányzatokat. Egyik vád sem igaz, mert minden központi beavatkozás után elmondtuk, és transzparensten levezettük, hogy a kormány újabb sarcából komoly baj lesz. Csak a Covid-járvány óta a kormány központosította a gépjárműadókat, s közben háromszor is belesnyúlt az iparüzési adó rendszerébe, ami önmagában 80 milliárdot vett ki a Fővárosi Önkormányzat zsebéből, mivel ekkora összeget nem szedhettünk be a cégektől. De ha olyan döntés volt, mint a gépjárműadó elvonása, amely minket nem érintett,

akkor is szolidaritást vállaltunk a kerületi vagy a települési önkormányzatokkal. Tehát tiltakoztunk, ha azt indokoltak láttuk. Nem igaz, hogy csendben maradtunk.

– *Most pedig nyíltan ellenállnak, arra készülnek, hogy megtagadják az eddig szó nélkül kifizetett szolidaritási járulék beszolgáltatását. Vagyis szintet léptek az ellenállásban?*

– Lehet, hogy úgy tűnik, mintha szintet lépnénk. De most már nagyon komoly a helyzet, ugyanis állandó erőfeszítést jelent saját fizetőképességünk fenntartása. Mi nem akarunk olyan költsékezést, mint amilyenbe a kormány belesodródott a választások előtt. Mi ezt nem vállaljuk.

– *Ezt a szándékukat akarják megérősíteni a budapestiekkel?*

Azért hirdettük meg a lakógyűlést, mert kíváncsiak vagyunk a fővárosban élők véleményére. Nyilván politikai támogatást is akarunk gyűjteni, amikor ismertetjük a terveinket. Meggyőződésünk, hogy ezzel az akcióval képesek vagyunk a kormányzati politika szándékát megfordítani Budapesttel szemben.

– *A kormány álláspontját Varga Mihály pénzügyminiszter elég barátságatlanul fogalmazta meg, amikor azt mondta, hogy a főváros évek óta tartó felelőtlen, pazarló gazdálkodása miatt tart a csőd felé. Ezt a pofont most ön kapja, vagy Karácsony Gergely?*

– A felelőtlenségről engedjen meg egy történetet. A fővárosnak igen sok épület van a tulajdonában, ilyen az Operettszínház, amit bérbe adunk az állami fenntartású színháznak.

Eddig a bérleti díjat rendszeresen fizették, de most jelezték, hogy nem kapják meg az államtól, a fenntartótól rendszeresen a támogatást. Tehát ők sem fizetnek.

– *Vagyis az állam saját fenntartású színházának sem képes rendszeresen fizetni?*

– Pontosan! Kaptunk a közelmúltban az Operett-től egy levelet, hogy a rezsidíjak emelkedése miatt nem tudják kifizetni a bérleti díjat, mert a színháznak nincs rá pénze. Ez nonszensz!

– *Ez mekkora összeg lehet?*

– Kilencvenötmillió forint, amire nincs fedezetük. Ezt a pénzt mi bevételként vártuk. Ezért a kormány helyett végül mi álljuk ezt az összeget is, mert a folyószámlahitelünkből kell kipótolnunk ezt is. Ami azt jelenti, hogy a kormány politikája miatt 17,5 százalékos kamattal pörög az összeg. Ezek után szívesen megkérdezném Varga Mihálytól, hogy miért beszél felelőtlen gazdálkodásról. Miért nem adja oda a kormány az intézményeinek a működéshez szükséges pénzt, hogy ki tudják fizetni a számláikat? Hol van itt az a felelősség, amelyre Varga Mihály olyan kényesen hivatkozik?

– *Varga Mihállyal tárgyalt? Ő tudja, hogy nem tudják majd fizetni a szolidaritási járulékot?*

– Újságot biztosan olvas. De a kollégái is tájékoztatták, ebben is biztos vagyok, mert már személyesen is beszéltem velük.

– *Kinek szólt hát akkor pontosan a pénzügyminiszter politikai élű kritikája, Önnek vagy Karácsony Gergelynek?*

– Egyikünknek sem. Az említett Facebook-posztot Varga a Fidesz szavazóinak szánta.

– *Végül önök is megüzenték, hogy nem fizetnek. Kölcsonkenyér visszajár?*

– Erről szó sincs, mi nem egy levélben vagy Facebook-posztban kívánjuk értesíteni a kormányt, hogy nem fizetjük a szolidaritási hozzájárulást, a bíróság elé visszük az ügyet. Közigazgatási perben kívánjuk tisztázni, hogy a kormánynak van-e joga az 58 milliárdos összeg – ami nem adó – beszédésére, vagy ez túlzó sarc.

– *Vagyis ezt vitatják. Talán azért, mert az Orbán Viktor által kiadott kormányrendelet alapozza meg az állami sarcot?*

– Nem, ennek törvény az alapja, ez rögzít egy képletet, amelynek alapján ki kell számolni a hozzájárulást. De ez nem adó, mert itt sem bevallás nincs, sem kivetés. És még egyszer mondom: a mértéke a túlzó.

– *Tehát az államkincstár nem tudja behajtani?*

– Ha nincs pénz a számlánkon, akkor nehéz lesz. De az inkasszót is szeretnénk megakadályozni. Hihetetlenül nagy összegről van szó. Ebből kétszer fel tudtuk volna újítani a Lánchidat, vagy elkezdhattük volna a Petőfi híd renoválását. Továbbá ebből a pénzből rendbe tudnánk tenni az összes budapesti felüljárót. Az 58 milliárdos járulékról egyébként egyetlen érvényes határozat sincs, amit meg lehetne támadni. De nemcsak ez a bajunk, hanem az is, hogy az önkormányzati támogatási rendszer alapján olyan környezetet kell a jogalkotónak teremtenie, vagy úgy kell pénzügyi forrásokat biztosíta-

nia, hogy abból a feladatokat el lehessen látni. Az állam pedig sokkal több pénz von el tőlünk, mint amennyit a kötelező feladatokra a város kap. Ez ellentmond a józan észnek és az önkormányzati charta szellemiségének is.

– *Ön korábban azt nyilatkozta, hogy Varga Mihály saját hatáskörében csökkenthetné a főváros terheit. Ezt fenntartja?*

– Megtehetné, de nem teszi, mert akkor hasonló kéréssel nyilván jönne a többi önkormányzat is. Ha egyébként valaki megnézi a fideszes vezetésű megyei jogú városok idei költségvetését, akkor egyik sincsen túl rózsás helyzetben. De ők nem nettó befizetői a költségvetésnek. Ők a kapott normatíva kétharmadát meg tudják tartani.

– *Mennyi pénzre lenne szükségük, hogy elkerüljék a csődnek akár csak a veszélyét is?*

– Három tétel van az idei költségvetésben, amelyben a pénzügyi egyensúly megtartása érdekében kértük a kormányzat segítségét. Egyrészt csökkenteni kéne a szolidaritási járulék elképesztő mértékét. Ez nagyjából 25 milliárd forint. A második: miután minden tartalékunkat át kellett forgatnunk működési kiadásokra, ezért a korábban leszerződött fejlesztéseknek a forrása nem volt biztosítva. A hiányra beállítottunk egy hitelt, amit a bankokkal le is tárgyaltunk, a közgyűlés elfogadta, de a kormány még nem hagyta jóvá. Nagyon nagy szükség lenne rá, a tervezett 16,6 milliárd forint sokat segítene. Jelenleg egyébként ezt a hitelt már fizetjük, vagyis előfinanszírozzuk, s várjuk a kormány jóváhagyását.

– *Mi a harmadik problémájuk?*

– A rezsitámogatás. Ugyanis minden kerület, illetve megyei jogú város, amelyik úgymond „rendesen” viselkedett, tehát tárgyalt a kormánnyal, januártól kapott rezsitámogatást. Mi is tárgyaltunk a kormánnyal, leadtuk az energiamegtakarítási programunkat, nagyon szép számokat produkáltak a cégeink és az intézményeink. Hisz az elmúlt fél év alatt a gázfelhasználás 35 százalékat spóroltuk meg, ami 4,5 millió köbméter megtakarítást jelent. Távhőben a korábbi felhasználás 29 százalékat takarítottuk meg, ami 55 ezer gigajoule-t jelentett. A villamos energia megtakarítása 4,4 százalékos – ami 10 millió kilowattóra –, azért csak ennyi, mert a közszolgáltatás leginkább a villamos energiát igényli; ide tartozik az ivóvíz-szolgáltatás, a közvilágítás, illetve a közösségi közlekedés is, amit soha nem korlátoznánk. Pedig nagyjából 24 milliárd forinttal emelkedett a rezsiszámlánk az elmúlt fél évben, amire a központi költségvetéstől egyetlen fillért sem kaptunk. Azt számoltuk, hogy ha a többi önkormányzathoz hasonló mértékű lenne a rezsitámogatásunk, akkor nekünk 10 milliárd forint járna az államtól. Ezt a három nagy tételt kértünk, illetve a Lánchíd-felújításnak a kormány által nyilvánosan megígért részét, a 6 milliárdot, és az uniós források terhére 11 milliárdért megvásárolt trolik árára is szükségünk van. Eddig egyik ügyben sincs előrehaladás.

– *A krízishelyzetben, amikor éjjelnappal számolnia kell, nem gondolkodott azon, hogy maradhatott volna társadalomkutató? A főváros „pénzügyminiszteri” állása bizonyára sok*

feladatot ad, s kevés sikerélménnyel jár. Élvezi a politikai konfliktusok rendezését?

– Fel sem merült bennem, hogy maradhattam volna politikai elemző vagy társadalomkutató. A mostani munkám lehetővé teszi, hogy éles helyzetekben nagyon rövid idő alatt sokat tanuljak az élet különböző területeiről. 2019 novemberében tettem le a hivatali esküt, az azóta eltelt időszakot át kellett élni ahhoz, hogy tudjam, mi történik egy 1,7 milliós, 525 négyzetkilométeres városban. Az első nagy kihívás a Covid-járvány volt, majd az azt követő gazdasági válság kezelése. Közben teljesen átalakult az élet, egy világváros átalakulását közvetlen közelből láthattam. Azt sokkal nehezebb volt megélni, hogy a hátrairink közelében kitört egy hagyományos háború, amelyben reguláris csapatok vesznek részt. Az Ukrajnában zajló háborúból elindult a menekültáradat, ennek a válságnak a kezelésébe mi is beszálltunk. A mi kollégáink voltak az elsők, akik a budapesti pályaudvarokon segítettek a menekülteket. Talán kevesen emlékeznek rá: egy februári csütörtökön támadták meg az oroszok Ukrajnát, s péntek este már fogadtuk az első ukrán menekülteket. Pillanatok alatt összeraktunk számukra egy ma is működő rendszert. Később persze jött az energiaválság, gyorsan meg kellett értenem a rendszer logikáját. Kitaláltuk az úgynevezett Budapest-modellt, amelynek a lényege az volt, hogy nem ülünk fel a magas energiaárak blöffjének.

– *Ha jól tudom, akkor az idén már piaci áron szándékoznak beszerezni az energiát. Ez igaz?*

– Komplex rendszert raktunk össze. A villamos energiát a három legnagyobb közszolgáltatás esetében (közösségi közlekedés, közvilágítás, ivóvíz-szolgáltatás) januártól valóban úgynevezett napi áron vásároljuk, nem láttuk ugyanis bizonyítottnak, hogy az energiaárak tartósan drágák maradnak, hisz ezt fundamentális okok nem támasztották alá. Jól tettük, igazunk lett, ami komoly sikerélmény. Úgyhogy a váltást egy pillanatra sem bántam meg.

– *Minden főpolgármester-helyettes mögött áll egy párt, emlékeim szerint önt egyetlen politikai erő sem támogatta. Légüres térben hogyan működhet a pénzügyekért felelős tisztviselő?*

– Én a pártpolitikán kívüli világból jöttem. Mögöttem valóban nincs frakció, engem a főpolgármester, Karácsony Gergely kért fel erre a posztra, amit a közgyűlés el is fogadott. Tehát, ha tetszik, akkor Karácsony Gergely mellett, a közgyűlési többséget alkotó képviselők bizalmát élvezem.

– *Gondolom, bármely politikai párt jelöltjeként könnyebb lenne betérjesztéseket írni és elfogadtatni.*

– Nem így működik, ez egy olyan út, amelyen csak akkor tudunk végigmenni, ha egymásra támaszkodunk. Nincs olyan, hogy valamely párt által delegált főpolgármester-helyettes csak saját politikai közösségének a politikáját hajtja végre, a többit pedig akadályozza. Vagyis mi koalícióban a közös várospolitikát hajtjuk végre. Ehhez mind a főpolgármester, mind a koalíció támogatását élvezem.

– *Mondja, személy szerint szeret lakógyűlésre járni, vagy a feleségére hagyja a feladatot?*

– Talán meglepi, de a lakóhelyemen rendszeresen járok lakógyűlésre, sőt számvizsgáló bizottsági tag is vagyok a társasház létrejötté óta. Tehát edzett vagyok, szeretem a vitát, persze nem a parttalan hitvitát. De szűk lakóhelyi közösségem életéről is döntenem kell, olykor igen élések a viták, másnap pedig találkozunk a lépcsőházban. Nyilván tudja, hogy a számvizsgáló bizottság a közösség nevében ellenőrzi a társasház költségvetésének a működését. Kihívásnak tekintem ezt a feladatot is, és lehet, hogy furán hangzik, de valahol szeretem is.

– *A túlélőprogram meghirdetése mellett szervezték meg a lakógyűlést, ami négy kérdésből álló dokumentum kitöltéséből áll. Nem kelt majd ez komolyabb konfliktust a fővárosban élők között, ahogy a társasházban előfordul?*

– Nem hinném, ez a mi lakógyűlésünk már elindult, az első leveleket az interjú készültkor ki is küldtük. Online is ki lehet tölteni a kérdőívet, illetve személyesen az ügyfélszolgálati irodában is.

– *A kérdőívet én is megkaptam. Négy kérdést kell megválaszolniuk a fővárosiaknak. Azon töprengtem, hogy vajon a városvezetésnek megtett a Fidesz nemzeti konzultációja? Az ön társadalomkutató múltja nem azt igényelné, hogy a véleményeket tudományos alapossággal tükröző kutatásokra lenne szükség a választ is sugalló felmérések helyett?*

– Ha a nemváltó óvodásokról készült nemzeti konzultációra gondol,

akkor érdeklődve hallgatom, hogy mi az analógia a kormány és a mi kérdőívünk között! Elárulja?

– *Nem is annyira a kérdésekre gondolok, bár azokra is. Készíthetnének komoly reprezentatív felmérést, amely híven tükrözné az ügyben a fővárosi polgárok véleményét.*

– Arra gondol, hogy a négy kérdésre adott válasz csak azok véleményét tükrözi, akik részt vesznek a lakógyűlés kérdőívnek kitöltésén?

– *Igen, pontosan. A Fidesz jogosan kap a tudósoktól hideget-meleget a tudománytalan konzultációk miatt. Erre most a főváros is elkezdte?*

– Igen, hisz ilyen a választás is. Csak azok véleményét tükrözi, akik azon részt vesznek.

– *Most viszont nincs választás, és önök azt szeretnék például tudni, hogy a budapestiek szerint igazságos-e, hogy a kormány tízszeresére emelte a fővárosiakat sújtó elvonás mértékét.*

– Ugyanaz a dilemma, mint a választások esetén. Csak a megjelenetek véleménye számít. Különb ez egy hitvita, magam is hallom a véleményeket, hogy ez olyan, mint a nemzeti konzultáció. Szerintem nem, mert ebben nincsenek mondva-csinált kérdések.

– *No de melyik budapesti mondaná, hogy a tízszeres elvonás lenne indokolt?*

– Mi van akkor, ha valaki mégis ezt tartja igazságosnak?

– *Szerintem még a Fidesz támogatói sem szeretnék, ha a tömegközlekedés veszélybe kerülne Budapesten. Ezért álkérdésnek érzem ezt...*

– Mi van akkor, ha valaki komolyan azt hiszi, hogy a kormánynál van jó helyen a pénz? De nézzük a második kérdést, amely azt kutatja, ami bennünket tényleg érdekel. Tehát, hogy elfogadják-e, ha a város vezetése felfüggeszti a kormányzati elvonások befizetését, vagy ha ennek hiányában csökkenti a közösségi közlekedésben részt vevő járatszámot.

– *Ki akarná, hogy a saját városában rosszabb legyen a tömegközlekedés?*

– Mi azt tesszük majd, amit a választók mondanak. Csak jelzem: fizetni is, a járatszámot is tartani nem lehet. Egyébként Debrecenben hasonló volt a dilemma, a város vezetése vagy befizeti a szolidaritási járulékot, és ritkítja a járatokat; a villamosjáratokat is! De Debrecenben nem kérdezték meg a helyieket, mi megkérdezzük. Nagyon fontos különbség!

– *Beszélgetésünk első fele arról szólt, hogy nem akarnak járatcsökkentést, inkább a szolidaritási hozzájárulást nem fizetik. Tehát ezt a véleményt akarják majd igazolni, amivel én személy szerint egyetértek. Erre a válaszra számítanak?*

– Mi megkérdezzük a budapestieket, akik majd döntenek.

– *Akkor is, ha önök, a városvezetők a döntéssel nem értenek egyet?*

– Ha azt a választ kapjuk, hogy fizessük be a főváros költségvetését megnyomorító hozzájárulást, akkor megtesszük, s közben ritkítjuk a járatszámot. Az első negyedév költségvetési adatait ismerem; ebből egyértelműen kiderül, hogy a főváros

működési kiadásának 37 százaléka ment el közösségi közlekedésre az első három hónapban.

– *Nem lehet, hogy önök elsősorban a terhek nagyságát akarják érzékeltetni?*

– Eszünkben sincs. Nyíltan beszélünk a lehetőségekről. A közlekedés a pénzünk 37 százalékát vitte el. Egyébként ön tudna-e válaszolni arra a kérdésre, hogy melyik volt a második legköltségigényesebb funkció?

– *Természetesen fogalmam sincs.*

– Pedig egyszerű a válasz: a kormány finanszírozása! A szolidaritási hozzájárulás, amely a működési kiadásaink 19 százalékát vitte el! Mondja el valaki, hogy miért a főváros feladata a magyar költségvetés fenntartása! Amikor ömlik az áfa az államkasszába. Összehasonlításképpen: a budapesti közvilágítás a működési kiadások 5 százalékát, a hitelek kamata 8 százalékot vitt el.

– *A kormány azt mondja erre, hogy az így behajtott szolidaritási hozzájárulást a szegényebb önkormányzatok között osztják szét. Ez nem értelmes cél?*

– De miért gondoljuk, hogy igaz?!

– *Tényleg nem igaz?*

– Tudjuk, hogy igaz?

– *Én biztos nem.*

– Ebben az ügyben szeretem Cser-Palkovics Andrásnak, Székesfehérvár fideszes polgármesterének a véleményét idézni, aki azt mondta idén januárban, hogy ez a kormányzati állítás jól hangzik, de olyan, mint Colombo felesége: még senki sem

látta. Senkinek sincs fogalma arról, hogy akár a székesfehérváriak vagy a budapestiek pénze hogyan kerül oda a kisebb településekre.

Persze, ha lenne egy önkormányzati alap, ahova beérkezne az összes szolidaritási hozzájárulás, s lenne az alap fölött – az önkormányzatok bevonásával – egy irányító testület, amely képes ellenőrizni, hogy a pénz hogyan jut el a rászoruló önkormányzatokhoz, akkor elhinném, hogy a pénz a rászorulókhoz megy. Így viszont még azt is feltételezhetem, hogy a Vodafone megvásárlására költötték a pénzünket. A kérdés csak az, hogy akarnak-e a budapestiek telefontársaságot vásárolni, vagy inkább a 4-es, 6-os villamost és a metrót akarják működtetni.

– *A lakógyűlés harmadik és negyedik kérdése a Lánchíd felújításáról szól. Nem tartja álkérdésnek, hogy a kormány fizesse ki a híd felújítására ígért pénzt?*

– Ha álkérdés lenne, akkor a kormány már régen kifizette volna. De eddig semmi. Már a végén vagyunk a felújításnak, várhatóan határidő előtt elkészül a felújítás. A hatmilliárdból hárommilliárdot nekünk már meg kellett előlegezni. Ekkor a cilinderről előveszik azt az új ötletet, hogy a Lánchídon mehesse át mindenki, ne korlátozzuk a forgalmat, ami eddig a dugók sorát eredményezte. Korábban soha nem szabtak feltételeket. Épp ezért kérdezzük a negyedik kérdésben, hogy kedves budapestiek, önök mit gondolnak arról a közlekedésszervezési szempontról, hogy legyen-e autós közlekedés a Lánchídon. A felújítás tizennyolc hónapja alatt ugyanis kiderült, hogy a város közlekedése a Lánchíd nélkül

is működőképes. A híd elterelt forgalma a többi budapesti hídon nem okozott torlódást. Egyébként az autókat nem tiltottuk le a Lánchídról teljesen, hiszen a taxik használhatják, és természetesen a közösségi közlekedés is. Amióta megnyitottuk a felújított Lánchidat, gyorsabb a kapcsolat Buda és Pest között! Busszal többen jutnak át a másik partra, mint eddig. A 2019-es képek még dügővel teli átkelésről tudósítottak, ma ez nincs. A jövőben több autóbust akarunk, kevesebb autót. Növelve ezzel a hídnak a közösségi közlekedésben betöltött erejét.

– A pesti pletyka szerint az a probléma a kormánynak, hogy az Országházból a politikusok csak kerülővel juthatnak el a Karmelita kolostorba, ezért akadályozzák a hatmilliárd átutalását is. Ez lehet reális?

– Nézze, gyakran járok a városban gyalog is, látom, hogy a kormányzati politikusok kék lámpával rendre átmentek a hídon. Megígérem, hogy ezt ezután is megtehetik.

– Árulja el, ön tudja, hogy miért nem utalják át az ígért hatmilliárdot? Kezd az egész zsarolásnak tűnő akció kontraproduktívá válni. Nem gondolja?

– Erre a kérdésre akkor fogok tudni válaszolni, ha a lakógyűlés kérdéseire beérkeznek az állampolgári válaszok. Szerintem ha a lakógyűlés, tehát a fővárosi polgárok a mi álláspontunk mellett teszik le a garast, akkor a kormánynak egy dolga van: fizetni. De ezt korábban is megtehetné.

– Amikor meghirdette a főváros az úgynevezett túlélőcsomagot, másnap

megjelent a propagandasajtóban, hogy meg kéne szüntetni a főpolgármesteri funkciót. Lát erre kormányzati szándékot és jogi lehetőséget?

– Elvileg a Fidesz a kétharmadával azt csinál, amit akar, de pusztán azért, mert mi meg akarjuk oldani ezt az égető problémát, és felemeljük a szavunkat az elviselhetetlen terhek ellen, túlzónak és kicsinyesnek tartanám, ha ez a törekvés megvalósulna. A budapestiek szerintem ezt nem hagynák szó nélkül; még akkor sem, ha az önkormányzat maradna, csak a közvetlen választást szüntetnék meg, ami a félelem jele is lehet. A választáson ez is eldől.

– Jövő tavasszal lesz az önkormányzati választás, az országban újráválasztják majd a polgármestereket és a testületeket. A hivatalban lévő önkormányzati tisztségviselőknek a mandátuma azonban csak jövő október elsején jár le. Így aztán előfordulhat, hogy egy településnek két polgármestere vagy két képviselő-testülete lesz, esetleg eltérő színezetű. Mit fognak ezek csinálni?

– Jogilag egyértelmű lesz a helyzet, de politikailag előállhat, amit ön mond. Rossz esetben veszekednek, jobb esetben kidolgozzák a fél évre szóló játékszabályokat. Izgalmas időszak lesz. Ha a távozni kényszerülők okosak, akkor az új testületek felállításáig olyan döntéseket már nem hoznak, amelyek a települések számára elköteleződést jelentenek. Az új szereplők pedig hagyják dolgozni a régieket, de az is lehetséges, hogy egyszerűen veszekedni kezdenek. Reméljük, nem ez a kormányzati szándék. Ad absurdum még az is előfordulhat, hogy a kétharmadot birtokló többség – nem túl elegánsan – lerő-

vidíti a 2019-ben győztesek mandátumát. Ezt ma még senki sem tudja. Mindenesetre ezzel jár, hogy megváltottatták a választási törvényt.

– Négy éve az ellenzék önkormányzati győzelmét igen nagy sikerként könyvelhette el. Miért nem voltak képesek az elmúlt négy évben az anyagiakkal is rendelkező önkormányzatok a kormányzattal szemben érezhető politikai és hatalmi ellensúlyt létrehozni?

– A két hatalmi ágnek nem azonos az alkotmányjogi helyzete,

más a jogi felhatalmazásuk. Az önkormányzat az önkormányzat, a kormány pedig kormány. Illúzió volt azt hinni, hogy az önkormányzatokban bekövetkezett ellenzéki hatalomátvétellel egy ciklus alatt kétpólusúvá lehet tenni a magyar politikát. Illetve tévedtek azok, akik abban reménykedtek, hogy a főpolgármesterek és a polgármesterek képesek lesznek politikai alternatívát képezni Magyarországon. A helyi politika soha nem szólhat erről.

páratlan oldal

www.es.hu

IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

**Kattintson
a www.es.hu-ra!
SMS-sel is
előfizethet!**

PUBLICISZTIKA,
FEUILLETON,
PRÓZA, INTERJÚ,
VERS, VISSZHANG,
KÖNYVKRITIKA,
MŰBÍRÁLAT,
GALÉRIA